

VERSLAG

NATIONAAL GOLF & GROEN SYMPOSIUM 2017

GEEL IS HET NIEUWE GROEN

NEDERLAND TOONT LEIDERSCHAP

Het Nationaal Groen & Golf Symposium is uitgegroeid tot een dag waarin kennis en ervaringen worden gedeeld. De goede mix van theorie en praktijk leverde ook dit jaar de nodige inspiratie op. Met ruim 250 deelnemers trok de vierde editie van dit symposium meer bezoekers dan vorig jaar. Een bewijs dat de golfmarkt sterk behoefte heeft aan gespecialiseerde bijeenkomsten in een tijd van transitie.

De Green Deal heeft tot gevolg dat golfbanen er anders uit gaan zien, maar de kwaliteit zal niet minder worden. Vaak wel anders. De term *Geel is het nieuwe groen*, kop van een artikel in GOLF.NL Weekly, dekt de lading. Kort gezegd: golf zal met de nieuwe situatie moeten leren omgaan. Dat heeft onder andere tot gevolg dat golfbanen met de seizoenen meebewegende kleuren gaan krijgen. En groen zal daarmee *gezond groen* worden.

Steve Isaac (The R&A) **“NEDERLAND IS WERELDWIJD KOPLOPER IN DUURZAAM GOLFBAANBEHEER.”**

En dat niet alleen: golf moet het groene, duurzame verhaal goed vertellen. Dat is ook de mening van Steve Isaac, Director of Sustainability van The R&A.

‘Golf heeft zoveel voordelen, zoveel sterke punten’, is hij van mening. ‘Het duurzame aspect, de bijdrage aan de gezondheid, de wetenschap. En het is natuurlijk een sport voor iedereen. Maar het is zaak dat meer mensen, meer overheden dat ook weten.’

‘Nederland is zeker op het vlak van duurzaam beheer de wereldleider. Denk aan de Green Deal, de DTRF, Committed to Green en het hoogste aantal gecertificeerde GEO-banen. Nederland heeft leiderschap getoond.’

Bernd Leinauer (WUR) **“HOE KUNNEN WE GATEN IN ONZE KENNIS DICHTEN EN HOE GAAN WE DE INFORMATIE VERSTREKKEN OVER WAT WEL EN WAT NIET HELPT.”**

Leinauer schetste in grote lijnen het proces van wetenschappelijk onderzoek, dat in samenwerking met ‘het veld’ hopelijk tot resultaat leidt. Wetenschappelijk onderzoek is niet een proces van “instant succes”. ‘Lengte van onderzoek? Dan heb je het over een periode van drie tot vijf jaar voor het eerste resultaat’, aldus Bernd Leinauer.

Daniel Hahn (WUR)

Zijn Phd-student Daniel Hahn vertelde vervolgens over zijn onderzoek naar de mogelijkheden om fairways zoveel mogelijk te vrijwaren van onkruid – klaver, madeliefjes, paardenbloemen – en dit op een manier te doen waarbij er geen herbiciden worden gebruikt.

Leon de Poorter (RIVM)

“EEN ZO HOOG MOGELIJKE DEELNAME AAN DE ENQUÊTE IS IN UW EIGEN BELANG.”

In het kader van de Green Deal monitort het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu in opdracht van het Ministerie van I&W het gebruik van pesticiden op golfbanen. De data voor 2015 en 2016 zijn binnen en Leon de Poorter van het RIVM gaf een eerste conceptinzicht in de resultaten. Het is van belang om zoveel mogelijk data te verzamelen, zodat golf in 2020 kan aantonen dat er sprake is van een drastische teruggang in het gebruik. Het RIVM gaat de komende jaren verder met de monitoring om aan de hand van de gegevens conclusies te trekken.

Niels Dokkuma (NGF)

“WAT IS UW PLAN OM >90% ROODZWENK- EN STRUISGRASSEN OP GREENS TE BEHALEN?”

Niels Dokkuma, als agronoom in dienst van de NGF, benadrukte niet voor het eerst dat onderhoud van een golfbaan – zeker in deze tijden – alleen succesvol is als er sprake is van een totaalbeleid: Integrated Turfgrass Management. ‘Een puzzel bestaat uit veel stukjes’, aldus Dokkuma. ‘Maar het gaat om het hele plaatje. Je kijkt niet alleen naar de afzonderlijke stukjes. Alles moet geoptimaliseerd worden. Een goede planmatige aanpak leidt daarbij uiteindelijk tot een structurele speelkwaliteit van de baan. De door de Golfalliantie ontwikkelde factsheets en communicatietoolkit moeten daarbij gaan helpen.

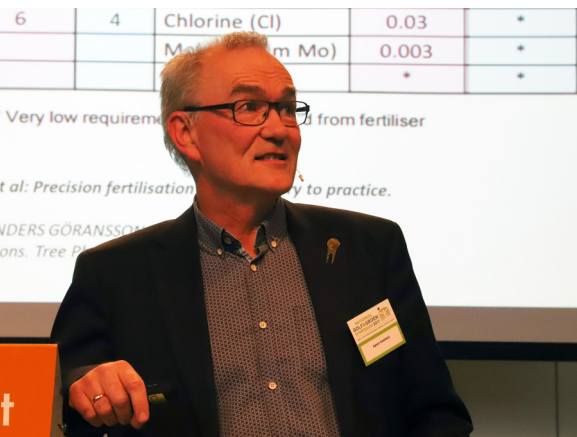
Koert Donkers

(Golfbaan Princenbosch)

“BETER INZICHT OM DE PRIORITEITEN IN GOLFBAANONDERHOUD BETER TE KUNNEN GAAN LEGGEN.”

Players 1st is een in oorsprong Deens systeem dat op structurele wijze leden en greenfeespelers kan enquêteren. Koert Donkers, hoofdgreenkeeper op het Brabantse Princenbosch, vertelde dat afgelopen jaar ruim zestig banen met Players 1st werkten.

Vanzelfsprekend is Donkers extra geïnteresseerd in de beoordeling van de baan. De antwoorden helpen hem en de eigenaar van Princenbosch om de vinger op de zere plek te leggen, en om te zien hoe de meningen van lagere en hogere handicappers zich tot elkaar verhouden.

Agnar Kvalbein (STERF) “VOED DE PLANT, NIET DE SUBSTRAAT BODEM.”

De Noor Agnar Kvalbein, jarenlang verbonden aan de Noorse NIBIO Turfgrass Research Group, slaagde erin om het moeilijke onderwerp van precisievoeding van gras helder en pakkend voor het voetlicht te brengen. Een van zijn boodschappen: ‘De hoeveelheid kunstmest die je toedient, is sterk afhankelijk van de groeiomstandigheden, zoals de hoeveelheid daglicht en temperaturen.’ Vraag gestuurd bemesten derhalve.

Uitreiking GEO Recognised Supplier label

Drie golfbaanaannemers hebben tijdens het Nationaal Groen & Golf Symposium het splinternieuwe GEO Recognised Supplier Label voor 2018 ontvangen. Uit handen van Joris Slooten (NGF) kregen vertegenwoordigers van Oosthoek Groep BV, Vos Ruinerwold en H4a Groen BV de bij het label behorende plaquette. Het label is onlangs ingevoerd voor bedrijven die op alle banen bij hen in onderhoud en op aantoonbaar duurzame wijze het onderhoud uitvoeren en die deze rol actief en transparant invullen.

Bernd Leinauer (WUR)

Er was een *encore* voor Bernd Leinauer. De buitengewoon hoogleraar aan de WUR zette de oorzaken van hydropobiciteit in bodems op een rijtje: water dat niet of moeilijk door de grond – vooral op kortgemaaide delen – wordt opgenomen. Vanzelfsprekend ging Leinauer ook in op manieren om deze problemen op te lossen.

Maarten Delfortrie (Noordwijkse Golfclub) “ENKEL EEN OBJECTIEVE BENADERING HEEFT VOOR DE LANGE TERMIJN KANS VAN SLAGEN.”

Problemen oplossen. Dat is zeker aan de orde op de Noordwijkse Golfclub. Maarten Delfortrie gebruikte zijn eerste jaar als lid van de baancommissie om alle zaken op een rijtje te zetten, zodat de besluitvorming kon worden gebaseerd op feiten en niet op meningen. ‘Geen gemakkelijke opgave’, verzuchtte Delfortrie. ‘De Noordwijkse heeft veel leden met een bovengemiddelde assertiviteit.’ De gedetailleerde rapportage van de baancommissie wordt gebruikt om de leden begin 2018 nader te informeren, zodat door de club een besluit kan worden genomen.

Award uitreikingen: GREENKEEPER OF THE YEAR & TORO STUDENT GREENKEEPER OF THE YEAR

Direct na afloop van het Nationaal Golf & Groen Symposium was meteen ook een van de hoogtepunten. **Arjen Westeneng** van Golfvereniging De Woeste Kop werd uitgeroepen tot Greenkeeper van het Jaar 2018. Hulde voor deze vakman!

Tevens werd bekendgemaakt dat **Davy Driessen** de allereerste Toro Student Greenkeeper van het Jaar is geworden. De trotse winnaar van deze splinternieuwe award krijgt als prijs een betaalde stage van vier weken op de linksbanen in en rond St Andrews.

ALLE PRESENTATIES

Presentatie
**GOLF'S
CHALLENGES
REGARDING
SUSTAINABILITY**
Steve Isaac

Presentatie
**UPDATE
MONITORING
GREEN DEAL**
Leon de Poorter

Presentatie
**WUR TO
FUTURE
BENEFITS**
Bernd Leinauer

Presentatie
**NON
HERBICIDAL
WEED CONTROL
ON FAIRWAYS**
Daniel Hahn

Presentatie
**INTEGRATED
TURFGRASS
MANAGEMENT:
UPDATE**
Niels Dokkuma

Presentatie
**STUREN OP
BAANONDER-
HOUD MET
PLAYERS 1ST**
Koert Donkers

Presentatie
**PRECISION
FERTILISATION**
Agnar Kvalbein

Presentatie
**SOILS &
HYDROPHO-
BICITY**
Bernd Leinauer

Presentatie
**ERVARINGEN
UIT DE
PRAKTIJK**
Maarten Delfortrie

Toolkit
**GOLF & GROEN
COMMUNICATIE
TOOLKIT 1.0**

Poster
**DUURZAAM-
HEIDS
LADDER**

Website
WWW.GOLFGEZONDGROEN.NL

TOT ZIENS!

Graag willen wij iedereen bedanken die een bijdrage heeft geleverd aan het vierde Nationaal Golf & Groen Symposium. Een bijzonder woord van dank gaat uit naar de sprekers, de locatie en u als deelnemer.

Wij hopen u allen volgend jaar te mogen begroeten bij de vijfde editie van het Nationaal Golf & Groen Symposium.

Organisatie Nationaal Golf & Groen Symposium 2017,

Koninklijke Nederlandse Golf Federatie
Nederlandse Vereniging van Golfaccommodaties
Nederlandse Greenkeeper Associatie
Dutch Turfgrass Research Foundation

WWW.NATIONAALGOLFENGROENSYMPOSIUM.NL